

AMSTERDAM, 6 Jan. 1897.

Geachte Heer!

Dat ik met u en den heer Krabbé gaarne een onderhoud heb, spreekt van zelf (bijv. Zondag 11 ure, Amstelstraat 30), evenzeer dat ik bereid ben u over onderwerpen, die ons gemeenschappelijk interesseeren, te woord te staan en mijn oordeel te geven.

Een andere vraag is echter of dit alsdan aan de openbaarheid moet worden prijsgegeven, m. a. w. of u als interviewer komt. — Ik beken u, dat ik mij daarvoor niet hoog genoeg stel.

Om aldus zijn meening over alles en nog iets den volke te verkondigen — en dit vooral zonder gereede aanleiding — is alleen geoorloofd aan hen, die in elk opzicht door het verkondigen dier meening de menigte nuttig kunnen zijn, of wier karakteristiek zoo belangrijk is, dat hun doen en laten de massa's met recht interesseert.

Maar die niet uitsteekt, moet niet willen uitsteken.

Daarom kan ik mij tot niets verbinden, wat publiciteit betreft — omdat ik er voor anderen geen nut en voor mijzelf ostentatie in zie.

Gij ziet, ik ben openhartig!

Handel nu geheel naar goedvinden. Uw komen (mits onder bovenstaande reserve) zal mij aangenaam zijn en uw wegblijven zal ik begrijpelijk vinden.

Met achting,

Uw Dr.

A. C. WERTHEIM.

Dit was nu wel nog wat onzeker, maar ten slotte verklaarde de heer Wertheim zich toch bereid en wij werden ontvangen in een klein vertrek van zijn kantoor in de Amstelstraat, welk kantoor aan de achterzijde in verbinding staat met het mooie woonhuis op de Heerengracht.

Er waren ditmaal twee zittingen noodig, want de heer Wertheim had zich niet kunnen voorstellen, dat zijn persoon interessant genoeg was om hem langer dan een enkel uur te ondervragen. Toen ik er op wees, dat wij bij generaal Van der Heijden toch ook wel een uur of drie hadden gezeten, terwijl toen eigenlijk slechts één onderwerp — Atjeh — was aangeroerd, luidde het antwoord:

„O maar, u kent het woord van Jules Janin: „*Quelque-chose — c'est tout. . . ?*”

Enfin wij kwamen aan de praat, en mijn eerste vraag gold des heeren Wertheims levenswijze.

„Ik sta vroeg op, maak een wandeling, die mij door den dokter is voorgeschreven, en ontvang dan menschen, den ganschen dag door. Verder bezoek ik elken dag de Beurs, minder om daar zeer militant te zijn, dan wel om ook daar weer een groot aantal personen in de gelegenheid te stellen, mij te spreken.”

— „U hebt het zeker zeer druk?”

„Ja, door de vele menschen die mij komen raadplegen heb ik veel meer bezigheden dan ik eigenlijk doen kan. En u weet wat Madame de Staël zei: *Qui n'a pas l'esprit de son âge, en a tous les défauts.* Voor mijn leeftijd — ik ben vier-en-zestig jaar — heb ik te veel werk.”